T072 BL 2 (041) Giới Ăn Nhiều Lần Trong Ngày-92 Pháp Đơn Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 16 1 32-GIÔÙI AÊN NHIEÀU LAÀN TRONG NGAØY Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, noâng daân ôû trong vöôøn cuûa Taêng cöù haèng naêm baét ñaàu muøa luùa chín thì cuùng döôøng trai phaïn cho chuùng Taêng. Theá naøo laø haèng naêm baét ñaàu muøa luùa chín? Ñoù laø luùc luùa teû chín, luùa maïch chín, luùc thu hoaïch ñaäu xanh, luùc thu hoaïch ñaäu phuïng, mía v.v... Noâng daân ñeàu trích ra moãi thöù moät ít ñeå daønh cuùng döôøng cho chö Taêng. Khi ñoù, noâng daân noùi vôùi Tyø-kheo: "Haèng naêm cöù baét ñaàu muøa gaët haùi thì toâi ñeàu cuùng döôøng trai phaïn cho chuùng Taêng. Neáu taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn ngaøy naøo khoâng coù ngöôøi cuùng döôøng thì xin thaày noùi cho toâi bieát, toâi seõ cuùng döôøng ñeå chuùng Taêng aên uoáng no ñuû". Baáy giôø, taïi ñaây caùc cö só tín taâm cuùng döôøng caùc thöùc aåm thöïc theo lòch trình tröôùc sau, nhöng trong ñoù coù moät ngaøy khoâng coù cuùng döôøng. Do ñoù, söù giaû ñeán noùi vôùi ngöôøi noâng phu: "Laõo tröôïng, ngaøy mai taïi Kyø-hoaøn khoâng coù ai cuùng döôøng, tröôùc ñaây oâng ñaõ höùa cuùng thì dòp naøy laø ñuùng luùc". Noâng phu nghe xong lieàn ñi ñeán Kyø-hoaøn, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân chö Taêng, quì chaân phaûi xuoáng ñaát, chaép tay baïch: "Con laø noâng daân Moã giaùp, ngaøy mai thieát trai cuùng döôøng, xin taát caû chuùng Taêng nhaän lôøi môøi cuûa con". Chuùng Taêng beøn nhaän lôøi môøi. Theá roài luùc aáy coù moät tröôûng giaû duøng naêm traêm ñoàng tieàn cuõ mua ñöôïc hai con boø, oâng muoán thöû xem söùc noù theá naøo, beøn maéc noù vaøo xe, ñaùnh cho chaïy lui chaïy tôùi trong phaïm vi moät do-dieân. Vì caùi aùch xe quaù chaët neân moät con boø bò cheát, oâng heát söùc khoå naõo, ñöùng ñaäp ngöïc than traùch: "Vì sao ta mua boø vôùi moät giaù ñaét chöa duøng ñöôïc maø ñaõ cheát theá naøy". Boãng coù moät ngöôøi quen bieát vôùi cö só lieàn hoûi oâng: "Vì sao oâng buoàn baõ nhö vaäy?". Cö só beøn trình baøy töôøng taän söï vieäc keå treân. OÂng baïn lieàn hoûi: "Vì sao oâng khoâng laøm kieân phaùp?". - Kieân phaùp laø theá naøo? - Kieân phaùp nghóa laø oâng ñeán Kyø-hoaøn môøi chö Taêng veà nhaø moå thòt con boø kia laøm côm cuùng döôøng chö Taêng. OÂng nghe xong lieàn ñi ñeán Kyø-hoaøn, vaøo phoøng cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân chö Taêng, roài quyø goái chaép tay noùi nhö sau: "Con laø Moã giaùp, ngaøy mai xin môøi chö Taêng veà nhaø ñeå con cuùng döôøng moät böõa côm ñaïm baïc. Mong chö Taêng nhaän lôøi môøi cuûa con". Luùc ñoù coù moät Tyø-kheo voán laø choã quen bieát cuõ vôùi oâng, lieàn ñeán baûo: "OÂng chöa bieát caùch môøi. Vì sao khoâng noùi tröôùc vôùi toâi ñeå toâi chæ cho oâng caùch môøi chuùng Taêng?"

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 16 2 OÂng lieàn phaân bua: "Thöa thaày, toâi ñem naêm traêm ñoàng tieàn cuõ mua ñöôïc hai con boø, nhöng moät con bò cheát, nay toâi muoán duøng thòt noù ñeå cuùng döôøng chuùng Taêng". - Nhöng chuùng Taêng ñaõ nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi khaùc roài. - Toâi ñaõ saém söûa

thöùc aên roài baây giôø phaûi laøm sao? - Giôø toâi baøy oâng trôû laïi baïch vôùi chuùng Taêng nhö sau: “Con môøi chö Taêng ngaøy mai ñeán nhaø con thoï trai”. Neáu taêng hoûi oâng ñaõ saém nhöõng thöùc aên gì thì oâng phaûi ñaùp: “Ñaõ söûa soaïn buùn, côm, thòt”. Khi ñöôïc daën baûo xong, oâng lieàn trôû laïi choã chuùng Taêng, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, quì goái, chaép tay, noùi nhö sau: “Con laø Moã giaùp, xin môøi chö Taêng ngaøy mai ñeán nhaø con thoï trai, mong chö taêng haõy nhaän lôøi môøi cuûa con”. Caùc Tyø-kheo hoûi: “OÂng ñaõ saém saün nhöõng thöùc aên gì?”. - Con ñaõ laøm buùn, côm, thòt. - Laõo tröôïng, ngaøy mai oâng haõy chuaån bò cho saün saøng. - Thöa vaâng, xin chö Toân giaû saùng mai haõy ñeán sôùm. Theá roài oâng trôû veà nhaø, suoát ñeâm kho naáu thòt vaø caùc thöùc aåm thöïc, luùc saùng sôùm beøn traûi giöôøng neäm, loïc nöôùc saïch, roài ñeán baïch vôùi chuùng Taêng: “Ñaõ ñeán giôø”. Chö taêng beøn khoaùc y, caàm baùt ñi ñeán nhaø oâng, ngoài theo thöù lôùp. Ngöôøi ñaøn-vieät lieàn doïn leân thöùc aên ngon laønh, chö Taêng aên uoáng no neâ roài trôû veà Tinh xaù. Ñoaïn noùi veà ngöôøi noâng phu kia suy nghó: “Caùc thaày laø nhöõng ngöôøi ngaøy aên moät böõa, neân caàn phaûi aên sôùm”. Do ñoù, suoát ñeâm oâng söûa soaïn caùc thöùc aåm thöïc, roài traûi giöôøng neäm, loïc nöôùc saïch, xong xuoâi beøn ñi ñeán Kyø-hoaøn, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân chö Taêng, quyø goái, chaáp tay, baïch: “Ñaõ ñeán giôø roài”. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo vì môùi aên uoáng no neâ, neân tuy thaáy oâng aáy ñeán môøi maø töïa hoà nhö khoâng nghe. OÂng ta lieàn suy nghó: “Kyø thay! Kyø thay! Caùc thaày laø nhöõng ngöôøi aên ngaøy moät böõa, leõ ra thöôøng caûm thaáy ñoùi, vì sao nghe môøi thoï trai maø töïa hoà nhö khoâng nghe! Neáu ngoaïi ñaïo maø nghe môøi thoï trai thì hoï lieàn caàm gaäy coù ba naác vaø bình nöôùc ñi ngay laäp töùc”. OÂng taùn thaùn nhö vaäy ñeán laàn thöù hai thöù ba thì caùc Tyø-kheo môùi ñöùng daäy, thong thaû, ñi ñaïi tieåu tieän, môû loûng daây löng, söûa laïi oai nghi, ung dung ñi ñeán nhaø oâng, ngoài theo thöù töï. Baáy giôø, ngöôøi noâng daân lieàn töï tay doïn thöùc aên, muùc ñaày giaù ñöa Thöôïng toïa thì Thöôïng toïa ñöa tay ra daáu chæ duøng moät ít. Ngöôøi noâng daân lieàn noùi: “Caùc thaày laø nhöõng ngöôøi aên moãi ngaøy moät böõa maø sao ñoái vôùi caùc thöùc aên naøy ñeàu khoâng toû ra thích thuù”. Roài oâng thaàm nhuû: “Neáu Thöôïng toïa aên ít thì Haï toïa phaûi aên nhieàu vaø ñeä nhò, ñeä tam Haï toïa cho ñeán nhöõng Tyø-kheo treû tuoåi (phaûi aên nhieàu

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 16 3 hôn nöõa)”. Theá roài, oâng noùi: “Thaày laø ngöôøi aên ngaøy moät böõa maø sao ñoái vôùi caùc thöù aåm thöïc naøy khoâng thaáy thaày thích thuù chuùt naøo”. Luùc aáy trong haøng Haï toïa coù moät ngöôøi môùi tu, laåm caåm, lieàn noùi nhö sau: “Hoâm nay chuùng toâi khoâng phaûi vì aên maø ñeán ñaây, do vì chieàu yù oâng maø ñeán. Bôûi leõ chuùng toâi aên uoáng ôû choã khaùc no neâ roài. Neáu khoâng tin oâng haõy xem chaân toâi coøn coù daáu môõ dính ñaây naøy”. Ngöôøi noâng daân nghe theá trong loøng khoâng vui, lieàn vöùt noài thöùc aên xuoáng ñaát haäm höïc noùi: “Caùc thaày ñaõ nhaän lôøi môøi cuûa toâi tröôùc roài, vì sao laïi ñi aên ôû choã khaùc?”. Trong loøng mang nieàm oaùn haän, oâng beøn ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, roài ñöùng sang moät beân, baïch vôùi Phaät: “Vì sao caùc Tyø-kheo nhaän lôøi cuûa con tröôùc

roài maø laïi thoï trai ôû choã khaùc?". Phaät lieàn tuøy nghi thuyeát phaùp cho noâng daân naøy, khuyeân baûo chæ daïy, khieán oâng vui veû, oâng beøn baïch Phaät: "Baïch Theá toân! Nhöõng thöïc phaåm con cuùng döôøng chuùng Taêng dö thöøa neân boû choã naøo?". Phaät daïy: "OÂng ñeán beân hoà Moã giaùp kia, queùt saïch ñaát treân bôø hoà, roài mang thöùc aên coøn dö ñeán boû taïi ñoù. Vì luùc naøy vua Ba-tö-naëc ñaùnh nhau vôùi quaân Nhó-ni-saùt-lôïi khoâng thaéng noåi neân keùo quaân veà ñang ñoàn truù taïi ñoù. OÂng coù theå ñem thöùc aên kia daâng cho nhaø vua. Vì vua môùi xuoáng hoà taém röûa vaø thay y phuïc môùi". Vaâng lôøi Phaät daïy, oâng beøn ñem caùc thöùc aên keå treân ñeán daâng cho nhaø vua vaø caùc töôùng só. Vì trong luùc ñang ñoùi khaùt maø ñöôïc caùc thöùc aên ngon laønh neân hoï aên raát hoan hyû. Do ñoù nhaø vua beøn ra leänh ban thöôûng cho oâng caùc thöù chaâu baùu. OÂng ñöôïc lôïi ích tröôùc maét neân sung söôùng voâ cuøng. Theá roài, Phaät beøn baûo goïi caùc Tyø-kheo thoï trai kia ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: "Vì sao caùc oâng nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi ta tröôùc roài maø laïi thoï trai ôû choã khaùc? Naøy caùc Tyø-kheo, caùc oâng khoâng bieát sao? Ví nhö ngöôøi ta thôø thaàn nhaø, thaàn caây, neáu caùc thaàn muoán ñi ñaâu thì tröôùc heát phaûi aên thöùc aên cuûa chuû nhaø cuùng roài môùi ñi tôùi choã khaùc. Caùc oâng ñaõ laøm moät vieäc khoâng thuaän vôùi nhaân tình, tröôùc ñaõ nhaän lôøi môøi cuûa ngöôøi ta roài maø ñi thoï trai ôû choã khaùc. Töø nay veà sau Ta khoâng cho pheùp caùc Tyø-kheo muoán aên ñaâu thì aên". Laïi nöõa khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Ñöùc Theá Toân vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm ñi thò saùt phoøng oác caùc Tyø-kheo moät laàn. Boãng Ngaøi thaáy coù Tyø-kheo ñang beänh, tuy bieát nhöng Phaät vaãn hoûi: "Naøy Tyø-kheo, oâng ñau beänh gì? Luùc naøy bôùt hay naëng theâm?". - Con ñang ñau laém khoâng giaûm bôùt. Tröôùc ñaây con ñöôïc aên thöôøng xuyeân neân thaân theå yeân oån. Töø khi Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc aên laët vaët neân beänh con khoâng thuyeân giaûm. - Töø hoâm nay Ta cho pheùp caùc Tyø-kheo khi coù beänh ñöôïc aên moãi

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 16 4 ngaøy nhieàu laàn. Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, Tyø-xaù-khö-loäc-maãu cöù haèng naêm môøi chö Taêng thoï trai vaø daâng y. Khi aáy, taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn coù saùu möôi Tyø-kheo ñang beänh, hoï ñi tôùi nhaø baø Tyø-xaù-khö-loäc-maãu thöa: "Thöa quyù thaày, Tinh xaù Kyø-hoaøn coù naêm traêm Tyø-kheo, nay vì sao chæ coù saùu möôi ngöôøi ñeán ñaây?". Caùc Tyø-kheo noùi vôùi baø: "Ñöùc Theá Toân cheá giôùi caùc Tyø-kheo khoâng ñöôïc pheùp muoán aên ñaâu thì aên, chæ tröø nhöõng ngöôøi beänh, vì theá caùc Tyø-kheo beänh môùi ñeán ñaây". - Thöa quyù thaày, ngöôøi ñôøi môøi aên laø vieäc chính; neáu quyù thaày coù aên thöùc aên cuûa con thì con môùi daâng y; neáu khoâng duøng côm thì con khoâng daâng y. Thöa quyù thaày, trong laàn daâng y naøy caùc thaày coù theå ñeán baïch vôùi Phaät ñeå xin Ngaøi phöông tieän cho pheùp ñöôïc chaêng? Caùc Tyø-kheo beøn ñem nhaân duyeân aáy ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Tyø-xaù-khö-loäc-maãu laø ngöôøi thoâng minh trí tueä. Töø nay trôû ñi Ta cho pheùp khi daâng y (caùc Tyø-kheo ñöôïc pheùp thoï trai nhieàu laàn trong moät ngaøy)". Laïi nöõa, khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy

giôø, moät soá ngöôøi ñi laïc quyeân, ñònh toå chöùc moät cuoäc ñaïi hoäi cuùng döôøng trai phaïn cho nhöõng ngöôøi xuaát gia cuûa chín möôi saùu giaùo phaùi, do theá, hoï ñeán nhaø ngöôøi Öu-baø-taéc laïc quyeân caùc phaåm vaät. Ngöôøi Öu-baø-taéc lieàn ra ñieàu kieän: “Neáu oâng saép ñaët cho caùc thaày cuûa toâi ñöôïc ngoài treân, thì toâi seõ cho oâng phaåm vaät”. Ngöôøi ñi laïc quyeân noùi: “OÂng thöû nghó xem, neáu tín ñoà cuûa ngoaïi ñaïo cuõng noùi theá naøy: “Neáu oâng laøm cho caùc thaày cuûa toâi ñöôïc ngoài treân, thì toâi seõ cho oâng phaåm vaät” thì toâi laøm sao coù theå höùa vôùi moïi ngöôøi laø ai cuõng ñöôïc ngoài treân. OÂng chæ caàn cho toâi phaåm vaät, ñeå vaøo ngaøy ñoù, thaùng ñoù, toâi seõ döïng côø xí, baøy bieän caùc caây baùu, traûi caùc giöôøng gheá ñeïp ñeõ taïi treân bôø soâng A-kyø, maø môû ñaïi hoäi cuùng döôøng böõa trai soaïn vôùi nhöõng moùn ngon vaät laï, roài trong soá nhöõng ngöôøi xuaát gia heã ai ñeán tröôùc thì ngoài treân”. Caùc Öu-baø-taéc nghó raèng Phaät, Taêng laø ruoäng phöôùc toát neân ñöa phaåm vaät cho ngöôøi ñoù, roài ñi ñeán choã Toân giaû A-nan, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, baïch ñaày ñuû söï vieäc keå treân vaø theâm: “Toân giaû phaûi laøm caùch naøo ñeå cho caùc Tyø-kheo ñöôïc ngoài treân, khieán cho boïn ngoaïi ñaïo bò sæ nhuïc moät phen”. Toân giaû A-nan lieàn ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät, roài ñöùng qua moät beân, ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Theá roài, khi aáy nhöõng ngöôøi ñi laïc quyeân saém söûa caùc thöïc phaåm xong xuoâi, beøn môøi nhöõng ngöôøi xuaát gia cuûa chín möôi saùu giaùo phaùi, ñoàng thôøi môøi vua Ba-tö-naëc vaø quaàn thaàn, thaùi töû cuøng ñeán döï. Caùc vò thoân tröôûng, caùc tröôûng giaû kyø tuùc vaø nhöõng ngöôøi chuû xöôùng, khi ñeán giôø ñeàu quy tuï

veà treân bôø soâng A-kyø ñeå tham döï ñaïi hoäi. Tröôùc ñaïi hoäi moät ngaøy Phaät noùi vôùi Muïc-lieân: “OÂng phaûi bieát ñuùng thôøi”. Toân giaû Muïc-lieân lieàn duøng thaàn tuùc laøm cho nöôùc soâng noåi soùng cuoàn cuoän, ñaày nhöõng boït beøo traøn ngaäp ñeán bôø. Caùc ngoaïi ñaïo ñeàu noùi nhö sau: “Ta phaûi qua soâng tröôùc ñeå laáy ñöôïc choã ngoài thöù nhaát”. Theá roài suoát ñeâm hoï tranh nhau cheøo thuyeàn beø ñeå mong qua soâng tröôùc nhaát, nhöng vì bò nöôùc chaûy doác neân muoán qua bôø maø thuyeàn cöù troâi giaït trôû laïi, khieán hoï vaát vaû cheøo choáng suoát ñeâm maø chieác thì chìm xuoáng doøng nöôùc laïnh, chieác thì troâi taáp leân bôø phôi naéng chô hô, cho tôùi giôø aên vaãn khoâng theå naøo qua soâng ñöôïc. Baáy giôø, taïi Tinh xaù Kyø-hoaøn coù ngöôøi cuùng döôøng chuùng Taêng neân Phaät coøn döøng laïi ñôïi hoï. Nhöõng ngöôøi treû tuoåi trong caùc Tyø-kheo ñeàu noùi: “Ñöùc Theá Toân hoâm nay xuaát haønh sao maø muoän quaù, sôï raèng caùc ngoaïi ñaïo seõ chieám ñöôïc choã ngoài ñaàu maát”. Theá nhöng, ñeán giôø, Theá Toân khoaùc y, caàm baùt uy nghi ung dung cuøng vôùi ñaïi chuùng ñi ñeán bôø soâng. Caùc ngoaïi ñaïo thaáy theá ñeàu baûo nhau: “Chuùng ta suoát ñeâm taïo caùc phöông tieän khoå sôû nhö vaäy maø khoâng theå qua soâng ñöôïc thì caùc Sa-moân ñaàu troïc naøy laøm sao qua ñöôïc”. Khi aáy, Phaät baûo Toân giaû Muïc-lieân: “OÂng töï bieát phaûi laøm caùch naøo cho caùc Tyø-kheo qua soâng ñöôïc yeân oån”. Theá roài, Muïc-lieân beøn duøng thaàn löïc taïo ra moät chieác caàu thaát baûo, duøng

caùc thöù chaâu baùu laøm lan can, keát thaát baûo laøm daây giaêng ôû treân, laøm möa caùc loaïi hoa quyù, troåi aâm nhaïc vi dieäu, ñoát caùc höông thôm khieán khoùi höông toûa ra nhö maây phuû. Caùc ngoaïi ñaïo thaáy chieác caàu nhö theá ñeàu raát hoan hyû, moãi phaùi ñeàu töï baûo nhau: “Caùc Sa-moân naøy töø töø maø ñeán, vaäy chuùng ta phaûi qua soâng tröôùc ñeå chieám choã soá moät”. Hoï lieàn tranh nhau chaïy voäi leân caàu, vì ai cuõng muoán qua tröôùc neân chen laán nhau leân caàu khieán cho taát caû ñeáu rôi toõm xuoáng nöôùc. Caùc vaät duïng cuûa ngoaïi ñaïo nhö y phuïc, gaäy coù ba khaác, bình nöôùc ñeàu rôi xuoáng nöôùc troâi noåi ngoån ngang. Nhöng do thaàn löïc cuûa Theá Toân khieán cho khoâng ai bò cheát caû. Theá roài, Ñöùc Theá Toân cuøng caùc Tyø-kheo uy nghi tuaàn töï nghieãm nhieân tieán leân, Phaät ñi ñaàu coøn caùc Tyø-kheo ñi theo thöù töï. Khi Phaät vaø caùc Tyø-kheo qua xong ñeán ngöôøi cuoái cuøng thì Muïc-lieân lieàn laøm cho chieác caàu baùu bieán maát. Phaät beøn baûo Muïc-lieân: “OÂng haõy laøm cho con soâng trôû laïi bình thöôøng nhö tröôùc”.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 16 6

Baáy giôø, caùc ngoaïi ñaïo môùi cheøo thuyeàn beø luïc tuïc qua soâng. Khi aáy, Phaät ñöùng treân bôø ngoaùi laïi nhìn hoï ñoïc keä: “Nhöõng ai qua bôø tröôùc. Ñeàu vöôït bieån sanh töû Khoâng bò ñôøi choân vuøi Chaùnh trí qua bôø kia”. Phaät ñoïc keä xong ung dung ñeán toøa ngoài. Caùc Tyø-kheo cuõng ngoài theo thöù töï. Coøn caùc ngoaïi ñaïo vì qua soâng sau neân ñeán ngoài tieáp sau caùc Tyø-kheo. Baáy giôø, caùc ñaøn-vieät töï tay böng caùc thöùc aåm thöïc leân cuùng döôøng Theá Toân vaø caùc ñeä töû. Khi aáy, caùc Tyø-kheo trong taâm sinh nghi veà vieäc Ñöùc Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc aên nhieàu laàn maø sao chuùng ta laïi ñöôïc aên laïi, lieàn ñöùng daäy baïch vôùi Phaät. Phaät daïy: “Ta cho pheùp laøm pheùp thí thöïc, noùi nhö sau: “Toâi nay nhaän ñöôïc vaät thöïc naøy xin cuùng laïi cho Tyø-kheo Moã giaùp... cho ñeán Sa-di ni. Neáu vò aáy khoâng nhaän, toâi seõ duøng”. Noùi ba laàn nhö vaäy”. Baáy giôø, caùc ñaøn-vieät moãi ngöôøi ñeàu suy nghó: “Ai neân chuù nguyeän ñaây?”. Theá roài coù ngöôøi thì baûo laø Ni-kieàn-töû, ngöôøi thì noùi Baát-lan- ca-dieáp v.v... ñeà nghò caùc ngoaïi ñaïo nhö theá chuù nguyeän. Theá nhöng nhieàu ngöôøi khaùc noùi: “Sa-moân Cuø-ñaøm ngoài treân heát, ñaùng ñöôïc chuù nguyeän”. Luùc aáy, Ñöùc Theá Toân ôû giöõa chín möôi saùu giaùo phaùi ngoaïi ñaïo, khoâng töï cho mình cao quyù, khoâng coi thöôøng ngöôøi khaùc, tuøy thu- aän chuù nguyeän, nhö trong Sanh Kinh ñaõ noùi roõ. Ñoaïn Theá Toân tuøy thuaän thuyeát phaùp roäng raõi cho moïi ngöôøi, daïy baûo khieán hoï ñöôïc lôïi ích, hoan hyû roài hoï töø giaõ ra ñi. Roài Phaät trôû laïi Kyø-hoaøn truyeàn leänh cho caùc Tyø- kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo aên nhieàu laàn trong ngaøy - tröø khi khaùc - phaïm Ba- daï-ñeà. Khi khaùc laø khi beänh, khi may y. Ñoù goïi laø khi khaùc”.

Giaûi Thích: AÊn nhieàu laàn: AÊn roài aên nöõa. Tröø khi khaùc: Tröø khi coù beänh. Beänh: Beänh nhieät, beänh phong, laïnh, noùi chung gaëp caùc beänh nhö vaäy maø

aên roài aên laïi thaân theå ñöôïc an oån thì khoâng coù toäi. Thôøi cuûa y: Neáu khoâng thoï y Ca-thi-na thì trong voøng moät thaùng. Neáu coù thoï y Ca-thi-na thì trong voøng naêm thaùng. Trong khoaûng thôøi gian ñoù ñöôïc xaû naêm ñieàu caám kî khoâng coù toäi. Naêm vieäc ñoù laø: Ñöôïc

aên rieâng chuùng; ñöôïc aên roài aên laïi; khi rôøi truù xöù khoâng caàn baïch vôùi ngöôøi khaùc; ñöôïc caát y laâu ngaøy; nguû nghæ ñöôïc rôøi y. Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Tyø-kheo phaûi bieát soá ngaøy naøo caàn laøm phaùp thí thöïc, bieát soá tuoåi haï, nhôù y ñaõ thoï trì ñöôïc bao laâu, khi naøo ñöôïc aên rieâng chuùng, coù beänh hay khoâng beänh. Neáu coù ngöôøi hoûi: “Hoâm nay laø ngaøy maáy?”, thì khoâng ñöôïc hoûi laïi hoï: “Hoâm qua laø ngaøy maáy?”, maø phaûi bieát hoâm ñoù laø ngaøy moàng moät, hay moàng hai trong thaùng, cho ñeán ngaøy möôøi boán, möôøi laêm, laïi phaûi bieát roõ laø thaùng ñuû hay thaùng thieáu. Tyø-kheo moãi saùng neân nhôù ñeán phaùp thí thöïc: “Neáu hoâm nay ñöôïc thöïc phaåm ta seõ cuùng döôøng cho Moã giaùp. Neáu Moã giaùp khoâng nhaän ta seõ duøng”. Noùi ba laàn nhö vaäy. Haèng ngaøy Tyø-kheo neân nhôù mình ñaõ ñöôïc bao nhieâu tuoåi haï, neân nhôù thoï trì ba y, vaø y naøo khoâng thoï trì thì phaûi tònh thí, laïi phaûi nhôù khi naøo ñöôïc aên rieâng chuùng, hoaëc coù beänh hoaëc laø khoâng coù beänh. Möùc ñoä moät böõa aên cuûa Tyø-kheo laø bao nhieâu? Neáu côm teû thì ba baùt, buùn hai baùt, hoaëc moät baùt gaïo naáu thaønh côm, theâm moät baùt hay nöûa baùt caù thòt nöõa. Ñoù laø möùc ñoäi moät trong nhöõng böõa aên cuûa Tyø-kheo. Neáu thöùc aên naáu ñöôïc taïi chuøa maø chöa chín, roài Tyø-kheo laáy boät khaáy thaønh nöôùc uoáng, thì phaïm giôùi aên nhieàu laàn thuoäc toäi Ba-daï-ñeà. Nhöng neáu laøm pheùp thí thöïc, hoaëc beänh thì khoâng phaïm, hoaëc thôøi cuûa y cuõng khoâng phaïm. Neáu ôû beân ngoaøi coù ngöôøi môøi thoï trai, roài Tyø-kheo luùc aáy nhôø ngöôøi ñi laáy thöùc aên, nhöng thöùc aên chöa ñem veà maø vì ñoùi buïng neân Tyø-kheo laáy boät khaáy thaønh nöôùc ñònh uoáng, thì thöùc aên vöøa ñem veà. Neáu Tyø-kheo laáy thöùc aên veà maø bieát giôùi luaät thì neân döøøng moät laùt ñôïi Tyø-kheo kia laøm pheùp thí thöïc xong môùi trao cho thöùc aên. Traùi laïi, neáu Tyø-kheo ñem thöùc aên veà khoâng raønh giôùi luaät, lieàn trao ngay thöùc aên cho Tyø-kheo aáy, roài Tyø-kheo aáy chöa laøm pheùp thí thöïc maø aên lieàn thì trong khi ñang ngaäm côm Tyø-kheo aáy neân ñoïc pheùp thí thöïc, töùc laø duøng toäi nheï ñoåi toäi naëng. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø ñaøn-vieät, roài ñaøn-vieät noùi: “Thöa thaày, böõa nay môøi thaày ôû laïi thoï trai”. Ñoù goïi laø nôi thoï trai. Khi aáy, Tyø-kheo suy nghó: “Côm ôû ñaây chöa chín, baây giôø ta neân ñi ñeán nhaø khaùc”, thì khi aáy neân noùi vôùi chuû nhaø roài môùi ñi, neáu khoâng noùi maø ñi, thì phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu tôùi nhaø kia ñöôïc naêm thöùc aên chaùnh hoaëc naêm thöùc aên taïp maø aên, thì phaïm hai toäi Ba-daï-ñeà. Traùi laïi, gaëp tröôøng hôïp ñöôïc pheùp aên nhieàu laàn trong ngaøy, ñöôïc pheùp rôøi khoûi truù

xöù maø khoâng caàn baïch, hoaëc bò beänh, hoaëc ñaõ laøm pheùp thí thöïc roài môùi aên thì khoâng coù toäi, hoaëc thôøi cuûa y thì caû hai ñeàu khoâng coù toäi. Neáu ñaøn-vieät noùi nhö sau: “Thöa thaày, neáu luùc naøo khoâng coù thöùc aên, xin thaày ñeán nhaø con thoï trai”. Roài moät hoâm Tyø-kheo ñeán nhaø aáy noùi theá naøy: “Baø cuï, hoâm nay toâi seõ thoï trai taïi ñaây”. Ñoaïn Öu-baø-di noùi: “Laønh thay, con seõ chuaån bò”. Neáu thöùc aên chöa chín maø Tyø-kheo muoán ñi tôùi nhaø khaùc thì phaûi noùi vôùi chuû nhaø roài môùi ñi. Neáu khoâng noùi maø ñi thì phaïm toäi nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo ñi khaát thöïc tuaàn töï ñeán moät nhaø kia, roài ñaøn-vieät noùi: “Hoâm nay nhaø con môøi caùc Tyø-kheo thoï trai, xin môøi thaày cuøng ôû laïi ñaây chôù coù ñi nôi khaùc”. Neáu Tyø-kheo nhaän lôøi môøi töùc laø ñöôïc xem nhö aên taïi ñoù. Nhöng neáu Tyø-kheo khaát thöïc naøy nhaän lôøi môøi roài, lieàn suy nghó: “Ai laïi nhaän lôøi ngöôøi ta môøi mình aên moät caùch baát ñaéc dó, theá roài muoán boû ñi, thì neân baùo cho hoï bieát. Neáu khoâng baùo cho hoï bieát maø boû ñi thì phaïm toäi nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo coù coâng ñöùc vaø danh voïng lôùn ñöôïc nhieàu ngöôøi mang thöùc aên ñeán cuùng, vì muoán ñöôïc loøng ñaøn-vieät neân thoï nhaän taát caû thì phaïm giôùi aên nhieàu laàn thuoäc toäi Ba-daï-ñeà. Neáu nhö laøm phaùp thí thöïc, hoaëc bò beänh thì khoâng coù toäi, hoaëc thôøi cuûa y, caû hai ñeàu khoâng coù toäi. Coù hai Tyø-kheo, moãi ngöôøi ñeàu ñöôïc moät gia ñình môøi aên thöôøng xuyeân. Neáu Tyø-kheo thöù nhaát noùi vôùi Tyø-kheo thöù hai: “Tröôûng laõo, hoâm nay cuøng ñeán nhaø ñaøn-vieät toâi thoï trai” thì Tyø-kheo thöù hai phaûi tin cho ñaøn-vieät roài ñi. Neáu khoâng tin maø ñi thì nhö treân ñaõ noùi. Traùi laïi, neáu Tyø-kheo thöù hai môøi Tyø-kheo thöù nhaát thì cuõng nhö theá; böõa aên cuûa Tyø-kheo laø: Côm teû ba baùt, buùn hai baùt, hoaëc moät baùt gaïo naáu thaønh côm, vaø thòt caù chöøng moät baùt hay nöûa baùt; moãi moãi thöùc aên trong ñoù laø moät böõa aên cuûa Tyø-kheo. Neáu taïi moät nhaø hoaëc xin ñöôïc ba thaêng, hoaëc hai thaêng, hoaëc moät thaêng, hoaëc nöûa thaêng, tuøy xin ñöôïc nhieàu bao nhieâu ñeàu khoâng coù toäi. Neáu taïi moät nhaø ñöôïc ba baùt côm teû, hai baùt buùn, hoaëc moät baùt gaïo naáu thaønh côm theâm thòt caù chöøng moät baùt hay nöûa baùt thì khoâng ñöôïc nhaän theâm ôû choã khaùc nöõa. Trong tröôøng hôïp naøy, theá naøo laø phaïm? Theá naøo laø khoâng phaïm? Neáu chaùo vöøa môùi muùc ra khoûi noài maø vieát thaønh chöõ ñöôïc (nghóa laø noù khoâng lieàn laïi vôùi nhau) thì phaïm. Neáu vieát khoâng thaønh chöõ thì khoâng phaïm. Taát caû rau, taát caû buùn, taát caû baùnh, taát caû traùi caây ñeàu khoâng thuoäc loaïi caám aên nhieàu laàn

trong ngaøy, khoâng thuoäc loaïi caám aên bieät chuùng, khoâng theå aên no ñöôïc, neân caát chöùa nhieàu trong nhaø khoâng phaïm, theá neân noùi. (nhö treân)

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.